

Woord vooraf

In 1999 ondertekenden de Landelijke Huisartsen Vereniging, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Zorgverzekeraars Nederland het convenant 'Huisartsenzorg'. Hiermee deed een nieuwe medewerker haar intrede in de huisartspraktijk: de praktijkondersteuner. Achterliggende redenen voor de introductie van de functie praktijkondersteuner vormden de stijging van de zorgvraag van chronisch zieken, het dreigende tekort aan huisartsen en de hiermee samenhangende hoge werkdruk die door huisartsen werd ervaren. Een van de belangrijkste aandachtsgebieden in het werk van de praktijkondersteuner is van meet af aan de zorg voor patiënten met type-2-diabetes. Waarschijnlijk kan de invoering van de praktijkondersteuner beschouwd worden als de belangrijkste innovatie in de afgelopen vijftien jaar in de eerstelijns diabeteszorg. Met de invoering van deze functie kreeg de diabeteszorg in de huisartspraktijk een protocolair karakter en een hoger organisatieniveau. Dit betekende in de eerste plaats op individueel niveau een enorme kwaliteitsverbetering in de zorg voor patiënten met diabetes mellitus type 2. Daarnaast maakte de introductie van de praktijkondersteuner het mogelijk om, via taakdelegatie, de zorgkwaliteit voor het sterk toegenomen aantal patiënten met type-2-diabetes ook op macroniveau beheersbaar te houden. Meer dan 75% van de patiënten met type-2-diabetes wordt in de eerste lijn behandeld.

De functie 'praktijkondersteuner' heeft door een snelle ontwikkeling in de laatste jaren duidelijk profiel gekregen. Eind 2014 waren er in Nederland ongeveer 4300 praktijkondersteuners werkzaam in ongeveer 80% van de huisartspraktijken. Er zijn door de Landelijke Huisartsen Vereniging in 2004 concrete eindtermen en competenties geformuleerd voor de functie praktijkondersteuner. Hiermee is voor zowel de huisarts, de patiënt als de zorgverzekeraar duidelijk geworden wat men van de praktijkondersteuner mag verwachten. De beroepsgroep heeft zich georganiseerd in diverse beroepsverenigingen. De Nederlandse Vereniging van Praktijkondersteuners (NVvPO) kent inmiddels 2500 leden, terwijl er bij de V&VN Praktijkverpleegkundigen en Praktijkondersteuners 60.000 zorgverleners staan ingeschreven.

In dit boek worden verschillende inhoudelijke aspecten van diabetes mellitus type 2 beschreven. Daarnaast wordt geprobeerd de organisatorische contouren te schetsen van de rol die de professionele praktijkondersteuner vervult in de eerstelijns diabeteszorg. De in dit boek opgenomen casuïstiek is bruikbaar in het leerproces, omdat daarmee een aantal specifieke maar uiteenlopende vaardigheden kunnen worden geoefend. De uitwerking van de casuïstiek is achterin het boek opgenomen.

Dank aan uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum in het algemeen en aan Marije Roefs in het bijzonder voor de inhoudelijke ondersteuning bij het ontstaan van dit boek. Uit mijn eigen regio dank ik met name Hilda van der Heyde (diabetesverpleegkundige in het St Jansdal ziekenhuis Harderwijk en docente aan de opleiding voor praktijkonder-

steuners aan de Hogeschool Utrecht) en Peter Willemsen (huisarts in Ermelo) voor het kritisch meelezen.

Roelf Holtrop

Ermelo

Dichter bij diabetes

Een praktische handleiding

Holtrop, R.

2015, XIII, 235 p., Softcover

ISBN: 978-90-368-1052-4